

טמונה בפרשה

עלון שבועי לעידוד העיון והבקיאות בפרשת השבוע

פרשת כי תשא - פרה

לסדר את הפרשה

לפניכם רשימת נושאי הפרשה בסדר מעורב, עליכם לסדרם מחדש לפי סדר ההתרחשויות בפרשה. כשתצליחו, תקבלו מהאותיות חלק מפסוק מהפרשה.

- ב. כעס ד' ומשה מפייסו
- ד. שלא לילך אחרי עובדי ע"ז
- ה. הציווי לפסול לוחות שניים
- ה. מעשה הקטורת
- ח. מעשה הכיור
- ת. ציווי קדושת שמן המשחה
- ל. חטא העגל
- ל. בקשת משה לראות את כבוד ד'
- י. משיחת המשכן וכליו
- מ. מחצית השקל כסף הכיפורים
- צ. מרכיבי שמן המשחה
- ק. י"ג מידות של רחמים
- ק. שמירת השבת
- ק. עונשם של החוטאים בעגל
- ש. כתיבת התורה ע"י משה וקדושתו
- ש. שבירת הלוחות
- ש. סיכום מעשה המשכן ובניו

שאלה לשולחן שבת

"וירד משה מן ההר ושני לחת העדת בידו"

ידוע שמשה רבינו ירד עם הלוחות השניות ביום הכיפורים והביא אותן לבני ישראל.

ויש לבאר כיצד היה מותר למשה להביא את הלוחות ביום הכיפורים והרי לכאורה היה להר סיני דין של רשות היחיד ואילו מחנה ישראל היה חשוב כרשות כרבים והיאך הותר לו להוציא מרשות היחיד לרשות הרבים לפי הדעה האוסרת על טלטול ביום הכיפורים?

מטרת השאלה

הינה לעורר דיון סביב שולחן השבת. ניתן לשלוח את תשובותיכם למערכת (בצרוף מקורות, אם ישנם) ובל"ג אכתוב מן התשובות בעוד כחודש.

פנינים

"כי תשא את ראש בני ישראל"

הגמרא (שבת נה:): אומרת: 'כל האומר ראובן חטא אינו אלא טועה'. ובשני מקומות בתורה אפשר למצוא רמז לכך: א. ההשוואה לראובן בפסוק: "אפרים ומנשה כראובן וכשמעון יהיו לי" - הרי ראייה לצדקותו. ב. במנין בנ"י רק לראובן ולשמעון הטיל הכתוב ה' וי' בשמותיהם: "הראובני", "השמעוני", ורש"י שם (כוה), מפרש שהדבר נעשה כשבח לשמות המשפחות. נמצא, שהאותיות כ' וי' מעידות על צדקותו של ראובן: "כראובן", "הראובני". וזהו שרומז הכתוב: "כי תשא" - האותיות כ"י מנשאות את "ראש בני ישראל", הלוא הוא ראובן הבכור שהיה ראש שבטו. (בן איש חי)

מחצית השקל

"מחצית השקל"

במילה 'מחצית', האות צ' שבמרכז מסמלת את הצדקה ואת הצדיקים. רואים אנו בעינינו שמי שדבק בצדיקים ועושה צדקות הרי הוא מלא חיות בעולם הזה והקרן קיימת לו לעולם הבא. ואילו מי שאינו מתחמם כנגד אורן של צדיקים הרי הוא כרשעים אשר בחייהם קרויים מתים. כך גם במילה 'מחצית', האותיות שקרובות ל'צדיק' הן 'חי', אך הרחוקות יוצרות את המילה 'מת'.

זה יתנו כל העבר על הפקדים מחצית השקל בשקל הקדש

"זה יתנו כל העבר על הפקדים מחצית השקל בשקל הקדש"

טעם נאה לכך שציווה הקב"ה את בני ישראל להביא מחצית השקל דווקא ולא שקל שלם. בני ישראל נגאלו ממצרים לאחר ששהו שם מאתים ועשר שנים. אמנם, יש להוסיף למניין השנים עוד חמש שנים שנולד לפני ירידתם למצרים מנשה בנו של יוסף, שכן הוא ואפרים נולדו ב"ארץ לא להם". אם כן המנין המדויק הינו מאתים וחמש עשרה שנים. כשנחשב כמה ימים וכמה לילות היו בתקופה זו נקבל ארבע מאות ושלושים - בגימטריא "שקל". אמנם, כידוע הקב"ה עשה עמנו חסד וחישב לנו לילות כימים, וארבע מאות ושלושים נחצו לשנים נחצו לשנים, ונגאלו לאחר מאתים וחמש עשרה שנים. לכן נצטוינו לתת מחצית השקל, זכר להקדמת יציאתנו ממצרים. (לחם לפי הטף)

וזראית את אחרי ופני לא יראו

"וזראית את אחרי ופני לא יראו"

את דרכי השי"ת והנהגותיו עם הבריות, אפשר להשיג ולהכיר רק לאחר מעשה כעבור זמן מסוים. כשיש לפנינו מסכת שלימה של מקרים ומאורעות, אפשר להכיר מקצת מפעולות ד', אבל בשעת מעשה קצר שכלינו מלהשיג את מעשיו, ואנו משתוממים ותמהים עליהם, כי לא נבין את פעולות ד'. וזהו: 'וראית את אחורי', באחרית הימים תראה ותבין אותי, 'ופני לא יראו' בשעת המקרים ובתוכם של הדברים לא תראה אותי. (חתם סופר)

וירא אהרן ויבן מזבח לפניו

"וירא אהרן ויבן מזבח לפניו"

הגמרא (סנהדרין ז.): כותבת שכיון שראה אהרן שנהרג חור, חשש שמא יתקיים בו מאמר הכתוב: 'אם יהרג במקדש ד' כהן ונביא'. וביאר המהרש"א שם שלמרות שאהרן עדיין לא היה כהן בעת ההיא, מכל מקום חשש לחייו מפני שהיה בכור והכהונה היתה שלהם בזמן זה. ויש לבאר מדוע כתב המהרש"א שאהרן היה בכור והרי בכמה מקומות בחז"ל כתוב שמרים הייתה גדולה מאהרן בשנתים? ויש לבאר: א. לפני הקמת המשכן הבכורה ניתנה לחשוב המשפחה ולא דווקא למבוגר ביותר. (אמרי שמאי) ב. כוונת המהרש"א היא שאהרן היה כמו בכור. (שו"ת דעת משה) ג. לגבי הקרבת הקרבנות אהרן היה נחשב הבכור כי אשה פסולה מלהקריב. (נתיבי חיים) ד. בכור לכהונה שונה מבכור פטר רחם, וזה מינוי חיצוני, ולכן אף יכל יעקב לרכוש את הבכורה מעשו. (ע"פ תשובות הקוראים הנכבדים שליט"א ל'שאלה לשולחן שבת' תשע"ט)

ישנו ביקוש רב בבתי הכנסת ברחבי הארץ לקבל את העלון לקהילה שלהם.

זו ההזדמנות שלכם לזכות בהפצת תורה. ניתן לתרום:

1. בהעברה לבנק לאומי (10) סניף 911 חשבון 3787939, ע"ש 'ביין' 2. לשלוח שיק למערכת

העלון מוקדש לע"נ

הרב בנימין בן הרב ישראל פורת זצ"ל

ת.נ.צ.ב.ה.

חידון א' ת'

- התשובה לכל שאלה **מתחילה** באות המופיעה בתחילת השורה
- א. אולץ לעשות את העגל
 - ב. מבוני המשכן
 - ג. מידת השקל שווה לעשרים _____
 - ד. שבטו של אהליהב בן אחיסמך _____
 - ה. שם נטה משה את אהלו אחר מעשה העגל
 - ו. "_____ השביעי, שבת _____"
 - ז. העגל היה עשוי מ- _____
 - ח. משמותיו של הר סיני - הר _____
 - ט. "ויאמר אני אעביר כל _____ על פניך"
 - י. משרת משה _____, לא _____ מתוך האוהל (לשון הפס')
 - כ. מכלי המשכן שדרך עשייתם מפורש בפרשתנו
 - ל. הרגו איש את אחיו ואיש את רעהו
 - מ. משה שם על פניו, כדי שלא יפחדו מלגשת אליו
 - נ. החומר ממנו עשוי הכיור, שעמד במשכן הטהור
 - ס. "ועלית בבקר אל הר _____"
 - ע. "נצר חסד לאלפים נשא _____ ופשע"
 - פ. "ויאמר ד' אל משה _____ לך שני לוחות אבנים"
 - צ. המקום עליו עמד משה בראותו את כבוד ד'
 - ק. ממרכיבי שמן המשחה
 - ר. ד' מילא את בצלאל ב- _____
 - ש. "ימים יעשה מלאכה וביום השביעי _____"
 - ת. "את מזבחותרם _____ ואת מצבותם _____ ואת אשריו _____"

חידון א' ת' הפוך

- התשובה לכל שאלה **מסתיימת** באות המופיעה בתחילת השורה
- א. "ויעבור ד' על פניו _____"
 - ב. מבוני המשכן
 - ג. כל אחד משלושת הרגלים קרוי- _____
 - ד. "לך _____ כי שחת עמך"
 - ה. ממרכבי הקטורת (2)
 - ו. "_____ בני ישראל את השבת"
 - ז. אחד משבעת עממי א"י (כנען, חת וכו')
 - ח. שמן המשחה נעשה מעשה _____
 - ט. "והדל לא _____"
 - י. "לא תבשל _____ בחלב אמו"
 - י. "שלוש פעמים בשנה יראה כל _____"
 - ל. זה יתנו כל העובר על הפקדים, כל גבר ביהודים
 - מ. שם כולל למרכיבי הקטורת
 - נ. השי"ת ירד ב- _____
 - ס. אחד משבעת עממי א"י (כנען, חת וכו')
 - ע. משה ראה את העם "כי _____ הוא"
 - ף. בני נמנו ע"י מטבעות כדי שלא יהיה בהם- _____
 - ץ. "ובחרושת אבן למלאות, ובחרושת _____ לעשות"
 - ק. כך שוחקים את הקטורת
 - ר. "כל _____ רחם לי"
 - ש. מילה נרדפת ל-'איחר'
 - ת. "הנה אנכי _____, נגד כל עמך אעשה נפלאות"

ואלה שמות

"זכור לאברהם"

מה היו שמותיו וכינוייו של אברהם אבינו? (התשובות במדור התשובות)

מן המדרש

כי תשא את ראש בני ישראל. אמר רבי יהושע הכהן בר נחמן, אמר הקב"ה למשה, לך מנה את ישראל. אמר משה לפני הקב"ה: כתוב: "והיה זרעך כעפר הארץ", וכתוב (הושע ב, א): "והיה מספר בני ישראל כחול הים", ואתה אומר לך מנה את ישראל, איני יכול לעמוד על מניינם'. אמר לו הקדוש ברוך הוא: 'משה, לא כשם שאתה סבור, אלא אם בקשת לעמוד על מניינם של ישראל טול ראשי אותיות של שמות השבטים וכך תעמוד על מניינם, רי"ש מראובן, שי"ן משמעון, למ"ד מלוי וכן כל שבט ושבט'. משל למה הדבר דומה, לשולחני שהיה לו נער, אמר לו: 'פקוד לי מעות אלו!' אמר לו: 'היאך אני יכול לספר אותם?' אמר לו: 'ספור ראשי שורות של מעות ותעמוד על החשבון'. אף כך אמר הקדוש ברוך הוא למשה: רי"ש מראובן מאתים אלף, נו"ן מנפתלי חמישים אלף, שי"ן משמעון שלש מאות אלף, יו"ד מיהודה יו"ד מיששכר יו"ד מיוסף שלשים אלף, זי"ן של זבולון שבעת אלפים, דל"ת של דן ארבעת אלפים, גימ"ל של גד שלשת אלפים, בי"ת של בנימין אלפים, אל"ף של אשר אלף, הרי חמש מאות אלף ותשעים ושבעה אלף. היכן שלשת אלפים, אלו שנפלו בעגל, שנאמר "ויעשו בני לוי כדבר משה... ויפל מן העם וגו' כשלשת אלפי איש". לכן אמר הקב"ה למשה, מנה את ישראל לידע כמה חסרו. רבי מנחם בשם רבי ביבי אמר: משל למלך שהיה לו צאן הרבה, ונכנסו לתוכן זאבים ובקעום. אמר המלך לרועה: 'מנה את הצאן כמה חסרו!' כך אמר לו הקב"ה למשה: לך מנה את ישראל לדעת כמה חסרו. (ע"פ מדרש תנחומא וילקו"ש)

מילה בפרשה

**במקום גבוה ותמיר,
הרים קולו כזמיר,
לכבוד החשוב שבעם,
שהתחתן שוב פעם.**

המונח המבוקש הינו מילה
בת 3 אותיות המופיעה בפרשה.
אשר כל שורה בחידה
רומזת להקשר שונה שלה.
(יתכן כתיב חסר וחילופי אותיות
בעלי הגיה דומה)

התשובה תתפרסם אי"ה בגליון הבא

שעשועי דאורייתא

"מי פרוע הוא"

על איזה דבר נוסף נאמר בתורה שהוא 'פרוע'?

מצאו נא בפרשה:

1. 4 בהמות המוזכרות מלבד העגל. (ועוף אחד)
2. את הפסוק הארוך ביותר בתורה (במילים).
3. פסוק שלם (בן 12 מילים) המופיע במקום נוסף בחומש שמות באותם הטעמים!
4. חמש מילים רצופות שמסתיימות באות ת'.
5. שלושה משבעת המינים.
6. מילה המופיעה פעמיים ברציפות.
7. מילה בת חמש אותיות הנקראת ישר והפוך.

ושפני טמוני חול

היכן מצאנו בתפילה (בפיוטים) 24 מילים רצופות

שמסתיימות באות ת'?

"ועשית אתה קטרת"

הקטורת מרמזת לכל ימי השנה שהם מחולקים לכמה קבוצות: א. צרי ציפורן חלבנה לבונה שמכל אחת מהן הייתה שבעים מנה, וביחד 277 מנים (בהחסרת ג' המנים היתרים) כנגד ארבע תקופות השנה שיש בהם 277 ימות חול. ב. מור, קציעה, שיבולת נרד וכרכום קבוצה שכל אחד 16 מנה וביחד 64 כנגד ימות שמחה ושבִּתון: 49 שבתות, 14 ימים של פסח וסוכות (חוץ מהושענא רבה) ויומיים שבועות ושמיני עצרת. ג. הקושט היו בו 12 מנים כנגד ראשי החדשים. ד. קילופה 3 מנים כנגד ג' ימים נוראים: ר"ה יוה"כ והו"ר. ה. קינמון 9 כנגד ט' ימי ניסים הנוכה ח' ימים ופורים יום אחד. (לי לישועה)

"זיכרון" סימן

גימטריאות ורמזים לזכירת מספר פסוקי הפרשה

בפרשת כי תשא מסופר בעיקר על מעשה עגל הזהב, ואהרן אמר למשה: "ויצא העגל הזה".

בפרשת כי תשא ישנם 139 פסוקים, ואפשר לזכור זאת ע"י זכירת המילים:

"עגל הזהב הזה" = בגימטריא = 139

תשובות

ושפני טמוני חול - תשובה לשבוע שעבר: מתי נאמר לאדם שעדיף לו לכתחילה לשמוע מפי אחר מאשר שיגיד בעצמו? קריאת המגילה לנשים. (משנ"ב תרפ"ט ס"ק ח') **לסדר את הפרשה** - "מחצית השקל בשקל הקדש". **חידון א' ת'** - אהרן, בצלאל, גרה, דן, הרחק מן המחנה, וביום וינפש, זהב, חורב, טובי, יהושע ימיש, כיור, לוויים, מסוה, נחושת, סיני, עוון, פסל, צור, קנמון, רוח אלוקים, ששת שבת שבתון, תתצון, תשברו, תכרותון. **חידון א' ת' הפוך** - ויקרא, אהליאב, חג, רד, חלבנה לבונה, ושמרו, פריז, רוקח, ימעט, גדי, זכור, מחצית השקל, סמים מסמנים, ענן, יבוס, פרוע, נגף, עץ, הדק, פטר, בושש, כורת ברית. **שעשועי דאורייתא** - ראשו של המצורע צריך להיות פרוע. 1. שור גדי חמור ושה. ודרור. 2. "וירא העם כי בשש...". (אלא אם כן מחשיבים את עשרת הדברות בטעם העליון) 3. "ראשית ביכורי אדמתך...". 4. "את השבת לעשות את השבת". 5. חיטים זית (ושמן) ודבש. 6. "השם השם קל רחום וחנון". 7. ונתנו. **ואלה שמות** - הימן, צור, עיט, איתן, נשיא, אדני, אלהים, נביא, ירא אלוקים, אוהב, אדון, נדיב, ברוך. (מלוקט) **מילה בפרשה תצוה** - ארג. "שוור חוטים למלכודת" - אורג, "לתפוס ציפור מיוחדת" - אורג הוא מין ציפור, "שאליה מתגעגע ביותר" - עורג, "אותה קוטל ואף מבתר" - הורג. **טמונות בפרשה** - 1. "ככוכבי השמים" (לב, יג). 2. "ממולח" (ל, לה). 3. "לא שתו איש" (לג, ד). "ומים לא שתה" (לד, כח). 4. טיסה - "כי תשא" (בהברה אשכנזית) (ליב). 5. קנמון בשם" (לכג). 6. "לא תבשל גדי בחלב אמו" (לד, כו). 7. 'קל וחומר לכסא של רגל אחד' (רש"י לב, יג). 8. "ויקמו לצחק" (לבו). 9. "והמכתב" (לב, טז). 10. קולה+נותחה+לושה= "קול ענות חלושה" (לב, יח). 11. 'מטבע של אש' (רש"י לב, יג). 12. "בשמים ראש" (לכג). 13. "ולא שתו איש עדיו" כתרים שנתנו להם בחורב' (רש"י לג, ד). 14. למחוק - "מחני נא מספרך" (לב, לב). 15. "ושחלת", 'ובלשון המשנה קרוי צפורן, וזהו שתרגם אונקלוס וטופרא' (רש"י ל, לג) **טמונות בהפטרה** - 1. "והרבתי את פרי העץ" (לו, ל). 2. "והסירותי את לב האבן... ונתתי לכם לב בשר" (לו, כו). 3. "יושבים על אדמתם" (לו, יז). 4. "וזרקתי עליכם מים" (לו, כה) **שאלה לשלחן השבת משפטים** - שאלנו: מדוע בחר אונקלוס לתרגם בכל שלושת המקומות "לא תיכלון בשר בחלב" שהוא לא כפשט הפסוק אלא על פי הדרשה בשונה מהרגולו, וכן אמר בוחר בדרשה, מדוע לא כתב בכל מקום איסור שונה? כמה מעיקרי התשובות שהתקבלו במערכת: 1. משום שעיקר מה שניצחו את המלאכים היה בטענת מה שאכלו בשר בחלב בביתו של אברהם איבנו. 2. דעת התרגום כעוד ראשונים שעיקר האיסור הוא בישול כדי לאכול ושתכלית האיסור היא האכילה כמו הרמב"ם שהביא את הלכות בשר בחלב בהלכות מאכלות אסורות. 3. מפני שיכולים בקלות לטעות בפירוש כוונת הפסוקים (גדי, אמו ועוד), לכן הדגיש את מהות האיסור.

ניתן להשיג את העלון:

במייל: ע"י שליחת מייל בקשה אל: temunabaparashah@gmail.com, מלמדים, תלמודי תורה ובתי ספר - נא ציינו זאת.

באתרים: 'לדעת', 'אידישער וינקל' (באידיש) 'תורת יוסף' ו'דרשו'.

בשכונת בית ישראל בירושלים: בחנות 'פיצוחי בית ישראל' רח' בית ישראל 1, ובמערכת.

זהו חידון משעשע מתמונות הרומזות על פסוקים ומושגים מהפרשה ומפירוש רש"י.
(תוכלו למצוא תשובות במדור 'תשובות')

אדגיש, כי אין הכוונה להמחיש את הפסוקים כלל, אלא רק בדרך רמז וכפל לשון. (מומלץ לציין זאת לילדים)
אשמח לקבל רעיונות, חידוקים והערות: temunabaparashah@gmail.com
כמו"כ להצטרפות לרשימת התפוצה ולהקדשות ניתן לשלוח בקשה למייל הנ"ל.

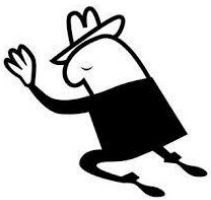
טמונות בפרשה

מקרא רמת קושי: רגיל קשה

1. כוכבים
2. מלח
3. אין יין
4. מטוס
5. קינמון
6. אין חלב
7. סטול
8. חייך
9. דואר
10. כביש יד
11. אש
12. ריחן
13. אין תואר
14. דם
15. כפפות

'מחשבה טובה'

התשובה לטמונה זו תתפרסם בע"ה בגיליון הבא

תשובה לגיליון הקודם
'עשירית האיפה, ארבעים ושלוש ביצים וחומש ביצה' (רש"י כט,מ)

יחזקאל ל"ו ט"ז "ויהי דבר ד" הפטרת פרה

טמונות בהפטרה

1. עץ תאנים
2. לב
3. אדם על כדור הארץ
4. מים

עדיין ניתן לרכוש את משחק ה'חדר בריחה' המבוקש! חידות ומשימות לכל הגילאים לחוויה משפחתית מושלמת!
לפרטים נוספים ולהזמנות התקשרו: 052-766-5775